

Lebuïnus Kompas

Maandelijke
Nieuwsbrief
Oud-Katholieke Statie H.Lebuïnus
Twente en Ommelanden

Februari 2013

Vastengroet van de bisschoppen

De Geest van de Heer rust op mij want hij heeft mij gezalfd.....om een genadejaar van de Heer uit te roepen! (Jesaja 61: 1-2) Het evangelie van Lucas vertelt ons dat Jezus deze woorden van de profeet Jesaja in de mond neemt in de synagoge van Nazareth. Het markeert het begin van Jezus' verkondiging. De scène volgt onmiddellijk na zijn verblijf in de woestijn. Dat verblijf is de grote confrontatie met het kwaad, dat ook in Jezus' leven vaste voet aan de grond probeert te krijgen. Bezitsdrang, machtsdrang, geldingsdrang zijn maar enkele namen voor de veelkoppige draak van het kwaad, die zoveel verwoesting aanricht. Jezus wordt ermee geconfronteerd en is daarin staande gebleven. Hoe dit mogelijk was?

De boodschap van het evangelie is duidelijk: niet zozeer door eigen kracht, maar door de kracht van Gods Geest op wie Jezus vertrouwt en waarvan Jezus zich doordringen laat. Jezus is namelijk niet de wetgeleerde, die precies weet hoe de wet dient uitgelegd te worden. Hij is ook niet de religieuze specialist, die thuis is in de spitsvondigheden van het religieuze cultuurtje. Jezus is een vrome jood, die gelooft wat hem in de Schrift wordt toegesproken en die zichzelf ervoor beschikbaar stelt. De Geest heeft mij gezalfd om een genadejaar van de Heer af te kondigen!

Lebuïnus Kompas

De luisteraars in de synagoge zullen zich afgevraagd hebben, hoe ze dit moesten begrijpen. De uitleg van Jezus is kort en bondig: vandaag wordt dit woord gerealiseerd! Niet morgen, niet in de toekomst, niet in het hiernamaals, neen: vandaag begint Jezus eraan. Even verderop in het Lucasevangelie zien we Jezus ijverig bezig met het genezen van zieke en bezeten mensen. De vloek wordt van hen weggenomen, vrijheid en levensruimte valt hun ten deel.

In de paasnacht, de nacht van de grote overgang, klinken in de liturgie de eerste verzen van de Schrift. De aarde was nog woest en doods, de duisternis lag over de oervloed, maar Gods Geest zweefde over het water (Genesis 1: 1) Chaos behoort blijkbaar tot de aarde, maar met de chaos is ook Gods Geest gegeven. Gods Geest is het die het voorkomt dat de chaos alles overheerst. De economische crisis veroorzaakt in het leven van sommige mensen de nodige chaos. Mensen kunnen de hypotheek op de woning voor hun gezin niet meer betalen, ze zijn te oud of teveel vreemdeling om aan werk te komen, ze zien hun bedrijf failliet gaan, enzovoorts. De verwachting is dat bijna 10% van alle Nederlandse huishoudens dit jaar een inkomen onder de armoedegrens zal hebben. Voor een alleengaande ligt de grens op 960 euro per maand, voor een gezin met twee kinderen op 1810 euro. De armoede is relatief het hoogst bij eenoudergezinnen, alleengaanden tot 65 jaar en niet-westerse gezinnen, aldus het Sociaal Cultureel Planbureau. Tevens zitten we in een politiek klimaat, dat de solidariteit onder de bevolking niet bevordert. Iedereen staat er alleen voor en moet maar zien de eigen boontjes te doppen. Ook al is individuele verantwoordelijkheid een groot goed, toch mag niet vergeten worden dat ook deze grenzen heeft. Die grenzen liggen daar waar mensen afhankelijk zijn van anderen: voor hun inkomen, voor hun verzorging, voor hun welzijn.

Waar een mens in de chaos terecht komt, daar heeft hij recht op bijzondere aandacht en op solidariteit. Dat mag niet alleen afhangen van de goede wil van familieleden die toegewijd zijn of van buren waarmee je het toevallig goed getroffen hebt. Als mensen bijzondere zorg nodig

Lebuïnus Kompas

hebben of een steuntje in de rug om zich te redden uit de chaos, dan is dat een verantwoordelijkheid van de hele gemeenschap.

Met Jezus maakt God een begin met het genadejaar. Het is het jaar van de sabbat, waarin scheefgegroeide verhoudingen worden rechtgetrokken en ieder mens een nieuwe kans krijgt om ten volle mens te zijn. Hoe Jezus daarmee een begin maakt, merk je aan wat er gebeurt in zijn ontmoetingen met mensen in de knel. Het eerste effect van zo'n ontmoeting is, dat mensen in hun waardigheid hersteld worden. Wie Jezus ontmoet, ontdekt dat men meer is dan een probleem, meer dan chaos. Dit respect is de bron van een nieuwe vrijheid en nieuwe hoop, die in het hart van deze mensen geboren worden. Zoals in het begin Gods Geest als een licht over de doodse duisternis van de aarde verschijnt, zo ligt elk mensenleven – hoezeer ook in de greep van de chaos - onder datzelfde weldoende licht. Of dat ook ervaarbaar is, is afhankelijk van onze beschikbaarheid voor die Geest die ons beweegt tot mededogen en solidariteit. Christenen werden bij hun doop en vormsel gezalfd met Gods Geest. Met hen kan het genadejaar dan toch niet meer veraf zijn? Het luistert dus nauw in de politiek in deze moeilijke jaren. We geloven niet dat we zijn overgeleverd aan een economische chaos, maar dat er in die economie aandacht moet zijn voor een rechtvaardiger verdeling van welvaart. De solidariteit met de zwakkeren is ook voor christenen in de politiek een leidend principe. De reorganisatie van de verzorgingsstaat is wellicht een noodzaak, maar de afbouw ervan is misplaatst in een beschaafd land.

Met Jezus gaan we in de vastentijd veertig dagen de woestijn in en worden we geconfronteerd met ons ego. We ervaren dat - ook als in ons eigen leven chaos dreigt - Gods Geest nooit ver weg is. We geloven, dat die Geest ons helpt om werkelijk mededogen te hebben, met onszelf als evenzeer met anderen. De zachtheid van Geest hebben wij nodig om de hardheid van ons ego te boven te komen. God laat niet verstek gaan, maar het kan mankeren aan onze beschikbaarheid voor zijn Geest. De

Lebwinus Kompas

vasten wordt ons gegeven als een oefening in beschikbaarheid. We zijn immers gezalfd met die Geest. De welaangename tijd van het genadejaar is aangebroken!

Joris Vercammen
Aartsbisschop van Utrecht
Utrecht en Haarlem, 18 januari 2013

Dirk Jan Schoon
Bisschop van Haarlem

Woord en teken : inleidend woord pastor Cortvriendt

“Hij nam het brood in zijn handen, dankte, brak en deelde met de woorden: “neemt en eet, dit is mijn lichaam” .

Jezus stelt een teken, breken en delen van brood, en spreekt daarbij woorden uit die het teken van een bijzondere betekenis voorzien. Hij gebruikt het brood om iets anders aan te duiden. Namelijk dat Hij zijn leven geeft als voedsel voor de velen.

Wanneer Hij woordeloos brood had genomen en rondgedeeld, zou dat gebaar geen betekenis hebben. Wanneer er alleen woorden hadden geklonken zonder een teken en materie waaraan die woorden zich betekenend zouden kunnen hechten, waren die in de lucht blijven hangen zonder inhoud. Hetzelfde geldt natuurlijk voor de beker. Wat hierna over het brood gezegd wordt, is ook van toepassing op de beker. Woord en teken horen bij elkaar. Het teken wordt door het woord van betekenis voorzien.

En er wordt meteen ook een bedoeling bij gegeven: “telkens wanneer jullie van dit brood eten, doet het om Mij te gedenken”. Jezus vestigt een traditie. Dat wil zeggen: Hij geeft het teken en de betekenis ervan aan zijn leerlingen in handen om het te doen en door te geven.

Let eens even op het woordje “dit”. Jezus zegt niet: “telkens wanneer jullie brood eten”, maar “telkens wanneer jullie van *dit* brood eten”. Het gaat daarbij natuurlijk niet om het concrete brood dat Jezus op dat

Lebuis Kompas

moment in zijn handen heeft. Het gaat wel om dit door Jezus' woorden betekende brood. Dit brood namelijk dat verwijst naar het lichaam van Christus. De leerlingen breken en delen het om Hem te gedenken. Dit gedenken is altijd een activerend gedenken. Het gedenken roept op om te doen wat Hij gedaan heeft.

Uit de woorden Jezus blijkt ook dat dit gedenken geen individuele en ook geen eenmalige aangelegenheid is. Er staat immers "telkens" en dat wijst op herhaling. Het is niet voldoende om het eenmalig te doen. We moeten het telkens weer doen om ons in herinnering te brengen, van generatie op generatie, wie we als leerlingen van Jezus zijn en wat ons te doen staat. We doen dat niet alleen, maar als "jullie", samen dus.

Wij komen zoals Jezus met zijn leerlingen samen om van dit brood te eten om Hem te gedenken en daarin bevestigd te worden in wat wij gedenken, namelijk dat we leerlingen van Jezus zijn. Met het eten van dit betekende brood internaliseren we als het ware wat we zijn, de gemeenschap van de leerlingen van Christus.

Nu is Jezus zelf ook teken. Teken van Gods aanwezigheid onder de mensen. Wat en wie Hij precies is, is namelijk niet van meet af aan duidelijk. Het wordt geduid in woorden. Het Levende Woord wordt betekend door de woorden die over Hem geschreven staan, door de woorden van de traditie waar Hij zelf een levend deel van uitmaakt. Door die woorden kan Hij voor ons teken van Gods aanwezigheid zijn, teken van hoop en nieuw leven. Als gemeenschap van Christus delen de leerlingen ook in die tekenwaarde, in die betekenis, van Jezus. De gemeenschap van Christus is ook teken van Gods aanwezigheid onder de mensen, als teken van heil voor de wereld. Die gemeenschap wordt door het Woord betekend. Zowel door het Woord van de Schrift als door het levende Woord dat Christus is.

Lebuïnus Kompas

Wanneer wij als leerlingen van Jezus samenkomen voor de viering van het offer van dank, worden we betekend door woord en teken. We ontvangen onze betekenis door de woorden van de Schrift en door het Levende Woord in de tekenen van brood en beker.

Al wie en al wat bij die viering betrokken is, heeft in de dynamiek van de viering een eigen plaats in betrokkenheid op elkaar. Die dynamiek is gericht op de ontvouwing van de betekenis van de gemeenschap als gemeenschap van Christus.

De inrichting van de ruimte maakt dit duidelijk en mogelijk. Er is een plaats voor het woord, voor de tekenen van brood en beker, voor de gemeenschap van de leerlingen, voor de representatie van Christus en voor het mysterie dat dit alles omvat.

pastor Ward Cortvriendt

Kerkdienst zondag 10 februari 10.30 u Dorpsmatenstraat 40 **Eucharistieviering 5^e zondag na Epifanie (C-jaar)**

- Voorgangers : pastoor J. van Handenhoven
pastoraal assistent Ward Cortvriendt
- Lezingen : 1^e Frits van Brussel 2^e Peter de Reus
- Misdienaars : Wouter de Rijk en Noëlle de Reus
- Koster : Marjolein en Frits Driesen
- Collectes : 1^e OKK-Ned en Statie 2^e Jongerenwerk

Aansluitend is er een gemeentevergadering, ditmaal voornamelijk om een besluit te nemen over kerkinrichting.

Lebuïnus Kompas

Kerkdienst zondag 24 februari 10.30 u Dorpsmatenstraat 40 **Dienst van Schrift en gebed 2e zondag Veertigdagentijd (C-jaar)**

Voorganger	: pastoraal assistent Ward Cortvriendt
Lezingen	: 1 ^e Wim de Rijk 2 ^e André Zandbelt
Misdienaars	: Bertil de Reus en Daan de Rijk
Koster	: André Zandbelt
Collectes	: 1 ^e OKK-Ned en Statie 2 ^e Statie Twente

Levensbeschouwelijk Café Hengelo

Najaar 2012 werd door de Raad van Kerken in het stadhuis een symposium gehouden: *Wat bezielt Hengelo?* Mensen uit politiek, kerk en arbeid bogen zich samen over vragen die te maken hebben met de inrichting van stad en maatschappij, vragen met levensbeschouwelijke inslag. Ook in 2010 was er een symposium met deelnemers uit politiek, economie en kerk: zeg maar *rond de drie torens* van kerk, stadhuis en de markt. Sindsdien was er een wens om hier continuïteit aan te geven. Daarom zal nu in 2013 vanuit de Raad van Kerken Hengelo driemaal een *levensbeschouwelijk café* worden georganiseerd, te houden in de bieb aan de Beursstraat. Er zal een inleider zijn die een maatschappelijk thema vanuit levensbeschouwelijke inslag kort neerzet en vragen formuleert die te denken geven. Daarna een zaalgesprek o.l.v. een discussieleider. Aansluitend gelegenheid om bij een drankje nog even door te bomen in het café van de bieb.

Het eerste levensbeschouwelijk café heeft als thema:

de hardwerkende Nederlander.....de enige die telt ?

Inleider : **drs Leo Salemink, journalist en historicus**

donderdag 28 februari van 16.30 tot 18.00 u

in de bieb aan de Beursstraat in Hengelo

Lebuïnus Kompas

De toegang is gratis, men kan een vrijwillige bijdrage leveren bij de uitgang van de zaal.

Kerkbalans 2013 en Statie Twente

Januari betekent traditiegetrouw tijd voor Kerkbalans. De actie is landelijk gestart op 13 januari en we zijn met z'n allen met passie „*on a mission*”. Het kerkgebouw in Hengelo is in vol gebruik en we mogen nieuwe gezichten verwelkomen. Dat is een positief signaal voor de gewenste groei van onze gemeenschap. Ook zijn we gezamenlijk bezig met het verder vormgeven van de ideeën voor de verdere kerkinrichting in nauwe samenwerking met een architect.

Kerk zijn betekent omzien naar elkaar, met een kopje koffie na de kerkdienst of een activiteit als bijvoorbeeld een parochiedag of een barbecue. Zo zijn er in het kader van Psalmen lezen met Augustinus een vijftal leer- en verdiepingsbijeenkomsten gehouden. In augustus was er de afscheidsdienst van pastoor K.J. Homan na ruim 3 jaar werkzaam te zijn geweest in de Statie. Het stokje is nu met toewijding overgenomen door de nieuwe pastor Ward Cortvriendt. Dit jaar staat deelname aan de Kerkennacht 2013 op zaterdag 22 juni op het programma.

Nieuwsbrief

De nieuwsbrief “Lebuïnus Kompas” verschijnt elke maand om te voorzien in actuele informatie van de Statie. De website www.twente.okkn.nl is er voor nieuwsfeiten, mededelingen, weetjes en al uw vragen of wensen.

Oecumene

De Statie participeert in de Raad van Kerken Hengelo en in de Raad van Kerken Enschede om gezamenlijk mogelijk te maken waar kerken tezamen voor staan. Ons kerkcentrum was beschikbaar voor de vergaderingen van de Raad van Kerken Hengelo in het eerste halfjaar van 2012. Afgelopen najaar werd mede vanuit de Raad van Kerken in

Lebuïnus Kompas

het stadhuis een symposium gehouden: *Wat bezielt Hengelo?* In 2013 worden een drietal *levensbeschouwelijke café* bijeenkomsten in de Bibliotheek aan de Beursstraat te Hengelo georganiseerd. Opnieuw met de hoop dat uit alle geledingen en sectoren van de samenleving deelnemers komen om mee te praten en zich te bezinnen op thema's die ons allen aangaan.

Exploitatie ontwikkeling

Om de exploitatie van het gebouw te verbeteren, worden stappen ondernomen om andere gebruikers te vinden voor de ruimte. Hopelijk leidt dat dit jaar ook tot concrete resultaten.

Het honorarium van de pastoraal assistent moet - bij de pastorale formatie van 20% die geldt voor onze Statie - grotendeels door de Statie zelf opgebracht kunnen worden. Het bestuur spreekt de verwachting uit dat dit jaar een duidelijk signaal kan worden afgegeven dat dit streven verwezenlijkt kan worden

Uw bijdrage klein en groot naar eigen draagkracht wordt zeer gewaardeerd. De richtlijn staat in de folder Kerkbalans 2013. Uw bijdrage kunt u overmaken naar het rekeningnummer 1791 62 713 t.n.v. OKK Nederland Statie Twente. Ook belangstellenden worden uitgenodigd een donatie te geven om zo hun steentje bij te dragen aan instandhouding en verdere ontwikkeling van de statie. We hopen dan ook op uw gulle steun. Mogen we in 2013 wederom op u rekenen?

Alvast vriendelijk bedankt voor uw gift.

Groet,

Wim de Rijk, penningmeester

Lebuïnus Kompas

Wat nog te gebeuren staat..

zo 3 februari 15.00: diakenwijding mw Angela Berben-Schuring in
St. Joriskerk Amersfoort

za 9 februari 14.30: priesterwijding diakens Joke Kolkman en Robin Voorn
Ste. Gertrudiskathedraal, Utrecht

Colofon

Kerkgelegenheid : *Lebuïnus Kapel Dorpsmatenstraat 40*
7551 BP Hengelo

Bestuur Statie Twente en Ommelanden

Pastor / pastoraal assistent E. Cortvriendt

Schaapskamp 8 3449 PS Hierden

☎ 06 53780023

E-Mail : info@wardcortvriendt.eu

mw. E. Wisselo, secretaris

Schreursweg 78, 7531 AM Enschede,

☎ 06 53218194

E-mail: liesbethwisselo@tomaatnet.nl

Dhr. W. de Rijk, penningmeester

☎ 074 278 09 90

E-mail: W.de.Rijk2@kpnplanet.nl

Bankrekening : 1791 62 713 OKK Nederland
t.n.v Statie Twente, Hengelo

Redactieadres Maandbrief

Lebuïnus Kompas

Dhr. A. Zandbelt

Kolkstraat 22, 7607 JN Almelo

☎ 0546 – 815313

E-mail: a.zandbelt@planet.nl